

Dosarul nr. 2r-800/21
(2-21001332-01-2r-10122021)

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni (jud. T. Sobolschi).
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu).

ÎNCHEIERE

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către recurenta Maria Bordeinaia,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Bordeinaia
împotriva lui Iurii Voitov, Igor Savca, Evghenii Savca cu privire la repararea
prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
restituit apelul declarat de către apelanta Maria Bordeinaia, împotriva hotărârii din 07
iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni,

c o n s t a t ă:

La 05 ianuarie 2021, Maria Bordeinaia a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Iurii Voitov, Igor Savca, Evghenii Savca cu privire la repararea
prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni,
acțiunea a fost respinsă integral, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 iunie 2021, apelanta Maria
Bordeinaia, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din
07 iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, cu emiterea unei hotărâri noi de
admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 26 august 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii
de apel declarate de către apelanta Maria Bordeinaia, împotriva hotărârii din 07 iunie
2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni. S-a acordat apelantei un termen-limită
de până la 20 septembrie 2021, ora 16.00, pentru prezentarea cererii de apel motivate
și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 112 lei și 50 bani. S-a explicat că în caz
contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369
alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 103, verso).

Prin încheierea din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de către apelanta Maria Bordeinaia, împotriva hotărârii din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

La 22 noiembrie 2021, recurenta Maria Bordeinaia, a declarat recurs împotriva încheierii din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, recurenta Maria Bordeinaia, a invocat ilegalitatea încheierii instanței de apel.

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge cererea de repunere în termen a recursului, ca fiind neîntemeiată și va restitui recursul declarat de către recurenta Maria Bordeinaia, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Studiind materialele cauzei, în contradictoriu cu circumstanțele invocate în cererea de recurs, Colegiul a stabilit următoarea cronologie.

Prin hotărârea din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, acțiunea a fost respinsă integral, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 iunie 2021, apelanta Maria Bordeinaia, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 26 august 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către apelanta Maria Bordeinaia, împotriva hotărârii din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni. S-a acordat apelantei un termen-limită de până la 20 septembrie 2021, ora 16.00, pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 112 lei și 50 bani. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 103, verso).

Respectiv, prin încheierea din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de către apelanta Maria Bordeinaia, împotriva hotărârii din 07

iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, din motivul neînălăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

În continuare, instanța de recurs menționează că, potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Iar, potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, instanța de recurs reține că, încheierea din 26 august 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a acordat apelantei un termen-limită de până la 20 septembrie 2021, ora 16.00, pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 112 lei și 50 bani, a fost expediată apelantei Maria Bordeinaia, la 03 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, fiind recepționată la data de 14 septembrie 2021, potrivit avizului de recepție nr. DS8002002979AS, anexat la materialele cauzei (f.d. 104, 105).

De asemenea, încheierea din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost expediată apelantei Maria Bordeinaia, la 30 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, la adresa indicată de către aceasta la materialele dosarului: s. XXXXX, r-nul XXXXX, fiind recepționată la data de 08 octombrie 2021, potrivit avizului de recepție nr. DS8001983232AS, anexat la materialele cauzei (f.d. 110, 111).

Astfel, verificând circumstanțele cauzei, raportate la normele de drept citate supra, Colegiul statuează că, recursul împotriva încheierii din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, depus de către recurenta Maria Bordeinaia, la data de 22 noiembrie

2021, a fost declarat cu încălcarea vădit nejustificată a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Or, reieșind din materialele cauzei, Colegiul constată că, recurenta a depus cererea de recurs abia peste aproximativ 2 luni, din momentul emiterii de către instanța de apel a încheierii de restituire a apelului.

Astfel, prin prisma prevederilor citate, Colegiul notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen.

Concomitent, Colegiul menționează că, în conformitate cu art. 116 alin.(1) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform alin. 3 al aceluiași articol, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Aici este de remarcat și faptul că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

La caz, Colegiul constată cu certitudine că, deși recurenta Maria Bordeinaia, a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, aceasta nu a prezentat careva probe pertinente, concludente, veridice și utile, mai mult decât atât, nu a făcut dovada circumstanțelor care au împiedicat-o să depună în termen recursul asupra încheierii instanței de apel din 29 septembrie 2021.

Prin urmare, instanța de recurs conchide cu certitudine că, cererea de repunere în termen este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Mai mult decât atât, potrivit informației publice a Portalului Național al Instanțelor de Judecată, încheierea instanței de apel din 29 septembrie 2021, a fost plasată pe pagina web a Curții de Apel Bălți, în aceeași zi, 29 septembrie 2021, respectiv, participanții la proces, reieșind din principiul bunei-credințe, urmau să manifeste diligența necesară întru exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat.

În acest context, potrivit art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a

dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Totodată, este de menționat și faptul că, părțile interesate în cadrul unui proces, trebuie să urmărească “pas cu pas” desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența Curții Europene.

În acest context, instanța de recurs notează că, în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, se confirmă că recurenta Maria Bordeinaia nu s-a conformat prevederilor legale la declararea recursului împotriva încheierii din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, or, înregistrarea acestuia doar la 22 noiembrie 2021 s-a realizat peste termenul legal, în condițiile în care legiuitorul a stabilit un termen de 15 zile pentru declararea recursului de la comunicarea încheierii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, în lipsa temeiurilor de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat de către recurenta Maria Bordeinaia, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de către recurenta Maria Bordeinaia cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de către recurenta Maria Bordeinaia, împotriva încheierii din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat